

jeg meget frabede mig at gaa med paa de Beje og lægge Eksamen tilbage til Seminarierne. Nej, naar Mindretallet vil gaa ind paa det, er det kun paa Betingelse af, at man ønsker Sol og Vind skiftet lige mellem begge Parter, saa er det ikke for at Friseminarierne skulle taales som et nødvendigt Onde, men for at have dem som et Gode; de to Arter Seminarier skulle være ved Siden af hinanden og anspore hinanden, for at Stagnationen ikke skal komme til Stede i Statsseminarierne, thi Friseminarierne kunne tage ny Metoder ganske anderledes kraftigt op, end Statsanstalterne kunne. Naar jeg siger, at de skulle anspore hinanden, tilkendegiver jeg dermed, at jeg mener, at der ogsaa for Friseminarierne kan være adskilligt at lære af Statsseminarierne. Derom tvivler jeg ikke. Saa naar Mindretallet har kunnet tilraade de Beje, er det i den Tanke, at de Mænd, som have arbejdet under temmelig — ja, lad mig sige temmelig haarde Vilkaar, fordi de have været betragtede som Stedbørn, kunde saa en virkelig bedre Stilling. Det ærede Medlem vil da utvivlsomt ikke benægte, at der arbejder Mænd i Friseminariernes Tjeneste med lige saa stor Dygtighed som i Statsseminarierne og med lige saa stor Kærlighed. De have holdt ud i aarevis, naagtet de havde kunnet saa en ganske anderledes glimrende Stilling, naar de vilde gaa til Statens Rødgryder, alt dette forekommer det mig, at det ærede Medlem nu ganske overser. — Han taler dernæst om, at vi ville kaste de 15,000 Kr. ud som Madning. Ja, det maa vel være de ny 15 Tusinde, vi ville kaste ud som Madning, for allerede nu ydes jo 15,000 Kr. Nej, vi ville simpelt hen give dem paa Friseminarierne mere, fordi Motiverne fortælle os, at de arbejde under tunge Kaar, fordi de ikke have haft Penge til at være der den nødvendige Tid, og fordi de ikke have kunnet saa det nødvendige Underhold, medens de arbejdede, og det er derfor, at de blive haade sjæleligt og legemligt ødelagte. Saa sige vi: nu vel, saa give vi flere Penge. Man kan jo lægge Pengene delvis hen til de udmærkede Kvindefeminariet, vi allerede have. Det er man ikke bange for at gøre ved Realskolerne og heller ikke ved de private Latinskoler — hvorfor skulde man saa være bange for at gøre det her? Nej, naar Mindretallet vil gaa de Beje, det har anbefalet, og som jeg ogsaa anbefaler efter den Erfaring, jeg har vundet, sker det, fordi det er vor virkelige Mening, at vi ville skifte Sol og Vind lige mellem Parterne. Gaar man decimod med den Bagtanke, at man i Virkeligheden ønsker Friseminarierne, som ere

nødvendige for Livet, ødelagte, saa at Stagnation kan indtræde, nej, saa gaa vi ikke med de Herrer, saa skulle vi nok holde paa vor Eksamenkommission.

Endnu kun den Bemærkning, at naar det ærede Medlem mente, at det var en stor Uret mod Kvinderne, at vi ikke vilde give dem de saa Penge, her er Tale om, maa jeg sige, at det jo ikke er saa ganske saa Penge. For det første er det en Anlægssum en Gang for alle af 400,000 og et aarligt Driftstilskud af 32,000. Bortse vi fra Kapitalen og i Stedet derfor tage Hensyn til Forrentningen, vil det jo i Virkeligheden, sammenlagt med det aarlige Tilskud, blive omtrent 50,000 aarlig. Det er nær ved at blive Halvdelen af, hvad de mandlige Seminarier tage, og da sige vi: Man kan ad andre Beje gøre ganske anderledes Nytte for Skolevæsenet med de Penge, end ad dem, her ere anviste. Lidt tror jeg. Mindretallet har ogsaa lidet Kendskab til de Forhold, til vort Skolevæsen, og jeg tør ogsaa nok sige, lidt Kærlighed til det. Jeg tvivler viselig heller ikke om, at det ærede Medlem har stor Kærlighed til det, men der tror vi at turde sige, at disse 50,000 Kr. aarlig kunne blive mere frugtbringende end ved at oprette et Kvindefeminarium med Kaserneringsvæsen.

Formanden: Det ærede 1ste Medlem for 11te Kreds (St. H.) begærede for Ordet for en kort Bemærkning. Senere har han meddelt mig, at han næppe nu vilde kunne indskrænke sig hertil. For jeg giver det ærede Medlem Ordet, maa jeg imidlertid henlede Opmærksomheden paa, at vi hidtil kun have hørt Udtalelser fra Udvalgets Medlemmer, og navnlig fra tre af dem. Det kunde jo dog være ganske hensigtsmæssigt, om mulig nogen anden vilde ytre sig om den foreliggende Sag, ellers vil Forhandlingerne her i Salen i for høj Grad blive en Fortsættelse af Udvalgets Forhandling. Endnu har jo heller ikke den ærede Minister udtalt sig. Det ærede Medlem vil, idet jeg nu giver ham Ordet, sikkert i Sagens Interesse tage Hensyn til min Udtalelse. Det ærede Medlem har Ordet.

Ordføreren (St. H.): Jeg skal fatte mig saa kort, som det er mig muligt, og jeg skal da først sige til min ærede Sidesmand (Bjerre), at der er dog Forskel paa at tage noget Hensyn til Trangen ved Ophævelsesprøven paa et Seminarium og saa ubelukkende tage Hensyn dertil. Det har albrig været min Tanke, at hvis der oprettedes saadant et Seminarium, saa skulde det være ubelukkende for Krøblinge og an-